Brain International School
Vikas Puri, New Delhi

पुनरावृत्ति

विषय ঃ संस्कृत **कक्षा - छঃ** **अर्धवार्षिक परीक्षा**

प्रश्न 1 अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

वेदा: चत्वार: सन्ति–ऋग्वेद:, यजुर्वेद:, सामवेद:, अथर्ववेद: च। वेदा: प्राचीनतमा: ग्रन्था: इति सर्वे स्वीकुर्वन्ति। एतेसर्वेषाम् भारतीयानाम् धार्मिकग्रन्था:, पूज्यग्रन्था:च सन्ति। एते अस्माकम् संस्कृते आधारा: सन्ति। पुरावेदानाम् अध्ययनम् अध्यापनम् च ब्राह्मणानाम् प्रमुखम् कर्त्तव्यम् आसीत्। वेदेषु मानवस्य षोड्श संस्काराणाम् विधानम् अस्ति।

(क) एकपदेन उत्तरत ।

1 वेदा: कीदृशा: ग्रन्था:सन्ति?

2 वेदेषुमानवस्य कति संस्काराणाम् विधानम् अस्ति?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत।

1 वेदा:केषाम् धार्मिकग्रन्था:सन्ति?

2 चतुर्णाम् वेदानाम् नामानि लिखत।

(ग) विभक्तिम् लिखत ।

1) वेदा: (प्रथमा , द्वितीया)

2) वेदानाम् (षष्ठी, पंचमी)

(घ) अर्थम् लिखत।

1) च 2) पुरा

(ङ) गद्यांशस्य शीर्षकम् लिखत।

प्रश्न 2 चित्रम् आधृत्य पंच वाक्यानि लिखत।सहायतार्थम् पदानि मञ्जूषायाम् दत्तानि सन्ति।

मञ्जूषा

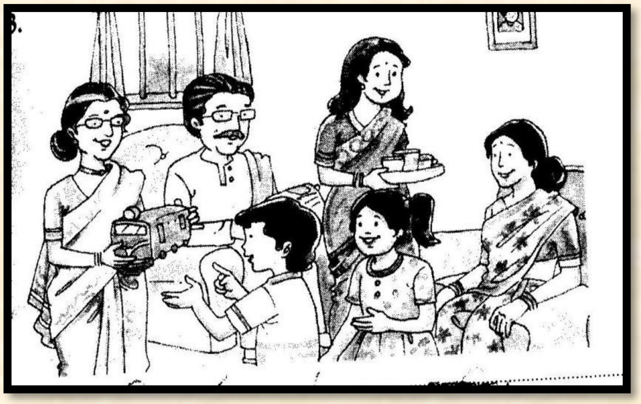

पितामहঃ, पितामही, मातामही, समाचारपत्रम्,

क्रीडनकम्, यच्छति, चायम्, हसति, तिष्ठति

प्रश्न 3 अधः प्रदत्तचित्रस्य वर्णनं मञ्जूषायाः सहायतया पञ्चसु वाक्येषु संस्कृतेन कुरुत।

अदिति - त्वम् कुत्र 1 ....?

ऋचा - अहम् तु .... गच्छामि ।किम् त्वम् अपि तत्र गच्छसि?

अदिति - न न । अहम् तु .... गच्छामि।
ऋचा - अहम् अपि खेलितुम् इच्छामि।
अदिति - शीघ्र आगच्छ ।अहम् तव ...... करिष्यामि ।

पुस्तकालयं, गच्छसि, क्रीड़ाक्षेत्रे , प्रतीक्षा,

प्रश्न 4 मञ्जूषात: उचितम् अव्ययम् चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत।

च □ सदैव □नीचै□□कुत्र

क) फलम् ...... पतति।
ख) विपिन: ..... गच्छति?
ग) ईश्वर: ..... रक्षति।
घ) चिराग: दिनेश: ..... भ्रमत:।

प्रश्न 5 प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरम् चित्वा समयः लिखत।

(अ) 11 बज कर 30 मिनट
क) सार्ध एकादशवादनम् ख) सपाद एकादशवादनम् ग) एकादशवादनम् घ)पादोद्वादशवादनम्
(आ) 7 बज कर 15 मिनट
क) सपादसप्तवादनम् ख) सपाद वादनम् ग)अष्टवादनम् घ) सार्ध अष्टवादनम्

प्रश्न 6 **अधोलिखितम् पठित नाटकस्य संवाद पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।**

राधिका एषु दिनेषु कूर्दमाना एव चलति । यतः गृहे नूतनाः अतिथयः सन्ति । ते च विशिष्टाः सन्ति । माता पुत्रौ पुत्र्यौ च मिलित्वा ते तत्र पञ्च सन्ति । अहोरात्रं तस्याः चिन्ता एकत्र एव । गृहस्य छद्याः उपरि । तत्र एव तस्याः मनः अस्ति । कुतूहलम् अस्ति के ते इति। ते न अन्ये काचित् मार्जारी तस्याः चत्वारः शावकाः च। आम् एव विशिष्टाः अतिथयः । सा तु तेषां नामानि अपि चिन्तितवती - तन्वी मृद्वी शबलः भीमः च इति ।

एकपदेन उत्तरत।

1 **मार्जार्या: कति शावका**ः?

2 **चित्रवर्ण : का अस्ति** ?

पूर्णवाक्येन उत्तरत-

1 **विशिष्टाः अतिथयः के सन्ति**

भाषिक कार्यम् -

1 'शावकाः' इति पदस्य का विभक्तिः? (पंचमी / प्रथमा / सप्तमी)

2 'चलति' इति पदस्य कः लकारः? (लट् /लृट्)

प्रश्न 7 प्रश्न निर्माणं कुरुत ।

1 लेखनी अत्र अस्ति । 2 सा **बालिका** ।3 अहम् **न्यायधीशः** । 4 सरला **<u>अष्टवादने</u>** विद्यालयं गच्छति।

प्रस्न 8 शब्दार्थाः लिखत।

1 दृष्टवा 2 वारम् वारम् 3 छद्मः 4 चञ्चुः 5 इष्टवर्णः 6 पीतः

प्रश्न 9 निम्न धातु रूपाणि लट् लृट् लकारे च लिखत। (अस् , चल्,पठ्, हस् च)

प्रश्न 10 निम्न शब्द रूपाणि लिखत। (बालकः, लता, नरः च)